

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de monitoring en rapportage van de emissies van broeikasgassen van brandstoffen bij uitslag tot verbruiken tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 september 2019 over verhandelbare emissierechten voor broeikasgassen voor vaste installaties voor de periode 2021-2030
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

In het kader van het Europese “Fit for 55”-pakket introduceert richtlijn 2023/959/EU een nieuw emissiehandelssysteem voor emissies in de gebouwensector, wegvervoersector en aanvullende sectoren (ETS2). De omzetting van deze richtlijn in België heeft vertraging opgelopen door politieke onenigheid over bevoegdheden en de periode van lopende zaken na de verkiezingen. Vanaf 1 januari 2025 moeten gereguleerde entiteiten volgens de gewijzigde ETS-richtlijn en de uitvoeringsverordening (EU) 2018/2066 hun emissies bewaken en rapporteren door middel van een goedgekeurd monitoringplan.

Voorliggend besluit voorziet in een juridisch kader binnen het Vlaamse Gewest voor de toepassing van de monitoring- en rapportageverplichtingen van gereguleerde entiteiten conform de vereisten van de uitvoeringsverordening (EU) 2018/2066. De gereguleerde entiteiten moeten een ontwerp van monitoringplan bij het VEKA indienen, die het monitoringplan zal goedkeuren als ze ervan overtuigd is dat de gereguleerde entiteit in staat is de emissies die overeenstemmen met de hoeveelheden tot verbruik uitgeslagen brandstoffen te bewaken en rapporteren. Deze goedkeuring wordt bevestigd door het afleveren van een specifieke verklaring van goedkeuring door het VEKA. Het besluit legt verder vast welke elementen zowel de aanvraag als de verklaring zelf moeten bevatten en bepaalt de procedure die moet worden gevolgd als de activiteit of identiteit van de gereguleerde entiteit wijzigt.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Omgeving

BELEIDSVELD: Klimaat

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2024/265 werd op 5 september 2024 bekomen.

Het advies van de inspectie van Financiën werd verkregen op 3 november 2024.

Het begrotingsakkoord werd verkregen op 14 november 2024.

Het advies van de Raad van State (nr. 77.218/16) werd verkregen op 16 december 2024.

2 INHOUD

A. BESPREKING VAN HET ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De Raad van State gaf op 16 december 2024 advies (nr. 77.218/16) over het ontwerp van besluit. In wat volgt wordt dit advies besproken.

- **Rechtsgrond.** De Raad geeft aan dat, naast de rechtsgrond van artikel 1 van de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van luchtverontreiniging, specifiek voor de taken van het VEKA rechtsgrond kan worden ontleend aan artikel 87, § 1 BWHI. Daarnaast bevestigt de Raad dat artikel 8 rechtsgrond vindt in artikel 8.2.1 van het DABM.

Met deze opmerking kan worden ingestemd. Artikel 87, §1 BWHI wordt toegevoegd als rechtsgrond.

- **Vormvereisten: advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC) vereist.** De Raad merkt op dat, in de mate dat de gegevens die uitgewisseld zullen worden in het kader van het ontwerpbesluit betrekking hebben op rechtspersonen, deze in beginsel niet onder de algemene verordening gegevensbescherming vallen. De Raad verwijst wel naar de adviespraktijk van de Gegevensbeschermingsautoriteit met betrekking tot eenpersoonsvennootschappen. De Raad stelt dat het niet uit te sluiten valt dat eenpersoonsvennootschappen onder het toepassingsgebied van de regeling vallen, en dat bijgevolg advies van de VTC noodzakelijk is.

Aan deze opmerking wordt gevolg gegeven. Het ontwerp van besluit wordt aangepast zodat eenpersoonsvennootschappen worden uitgesloten van het toepassingsgebied. Zo worden er op geen enkel ogenblik persoonsgegevens verwerkt.

- **Gereguleerde entiteit: ook natuurlijke personen mogelijk.** De Raad merkt op dat, anders dan de Europese definitie, de Vlaamse definitie van gereguleerde entiteit natuurlijke personen uitsluit van het toepassingsgebied. De Raad stelt vast dat dit daarom een onvolledige en dus gebrekkige uitvoering is van de MRR.

Aan deze opmerking wordt geen gevolg gegeven. Natuurlijke personen worden uitdrukkelijk uit het toepassingsgebied van het ontwerp van besluit gehouden. De ETS-richtlijn sluit inderdaad niet uit dat natuurlijke personen onder het toepassingsgebied van het emissiehandelssysteem vallen; ook de Raad stelde in het verleden al terecht vast dat het Europese kader dit niet uitsluit.¹ Bij de uitwerking van het decretale kader voor de omzetting van de nieuwe ETS-richtlijn zal een definitieve regeling worden uitgewerkt die ook natuurlijke personen omvat.

Overigens staat het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap vandaag al in contact met heel wat potentiële gereguleerde entiteiten in de zin van dit ontwerp. Dit zijn uitsluitend ondernemingen die de vorm van een vennootschap hebben aangenomen.

- **Lokalisatiecriterium en de NKC-beslissing: vermelding in aanhef nodig.** De Raad wijst naar de toelichting van de gemachtigde met betrekking tot de afstemming tussen de gefedereerde entiteiten, en geeft aan dat in de aanhef van het besluit best melding wordt gemaakt van het feit dat het overleg gebeurde in de schoot van de Nationale Klimaatcommissie. Daarnaast geeft de Raad aan dat een dergelijke afstemming ook zal moeten gebeuren voor natuurlijke personen.

Aan deze opmerking wordt gevolg gegeven. Het overleg in de schoot van de NKC wordt vermeld in de aanhef van het besluit.

Zoals eerder aangegeven sluit het ontwerp van besluit natuurlijke personen uitdrukkelijk uit van het toepassingsgebied van het besluit. Het regime voor natuurlijke personen zal worden uitgewerkt in de omzettingwetgeving van de nieuwe ETS-richtlijn (eerst op decretaal niveau, daarna op niveau van Besluit van de Vlaamse Regering).

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

In het ontwerp van besluit werden volgende wijzigingen aangebracht:

- **ARTIKEL 2:** in artikel 2 wordt, om tegemoet te komen aan de bezorgdheid van de Raad van State, eenpersoonsvennootschappen uitgesloten van het toepassingsgebied. Daarnaast wordt bij de definitie van ETS2-activiteiten de uitsluiting van de uitslag tot verbruik van brandstoffen die worden gebruikt door luchtvaartexploitanten in het kader van luchtvaartactiviteiten en door scheepvaartmaatschappijen in het kader van maritieme vervoersactiviteiten toegevoegd. Deze toevoeging werkt een eerdere vergetelheid weg.
- **ARTIKEL 7:** in artikel 7 wordt 'intrekking' vervangen door 'opheffing'. Een verklaring van goedkeuring van het monitoringplan zal immers niet worden ingetrokken (*ex tunc*), maar opgeheven (*ex nunc*). Daarnaast wordt gespecificeerd dat de gereguleerde entiteit minstens de naam en het adres moet vermelden bij de aanvraag.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Er werden aan het ontwerp van besluit geen wijzigingen aangebracht die een budgettaire impact hebben op de Vlaamse Overheid.

B. ESR-TOETS

Er werden aan het ontwerp van besluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de ESR.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er werden aan het ontwerp van besluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de lopende processen en activiteiten van de Vlaamse Overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er werden aan het ontwerp van besluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de lokale en provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Na de definitieve goedkeuring moet het besluit in het Belgisch Staatsblad bekend worden gemaakt.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering over de monitoring en rapportage van de emissies van broeikasgassen van brandstoffen bij uitslag tot verbruiken tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 september 2019 over verhandelbare emissierechten voor broeikasgassen voor vaste installaties voor de periode 2021-2030;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het klimaat, te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering over de monitoring en rapportage van de emissies van broeikasgassen van brandstoffen bij uitslag tot verbruiken tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 september 2019 over verhandelbare emissierechten voor broeikasgassen voor vaste installaties voor de periode 2021-2030 te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd,

Melissa DEPRAETERE

Bijlagen:

1. Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de monitoring en rapportage van de emissies van broeikasgassen van brandstoffen bij uitslag tot verbruiken tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 september 2019 over verhandelbare emissierechten voor broeikasgassen voor vaste installaties voor de periode 2021-2030;
2. Beslissing van de Nationale Klimaatcommissie van 28 oktober 2024 met betrekking tot de 'Aanpak voor het identificeren van de gereguleerde entiteiten onder ETS2 in België';
3. Advies afdeling wetgeving van de Raad van State